

Nakoľko bezpečný je každodenný plastový, textilný a kovový spotrebný tovar predávaný v EÚ?

Vnútroštátne orgány dohľadu nad trhom z 12 členských štátov spolupracovali na iniciatíve v oblasti bezpečnosti výrobkov financovanej Európskou komisiou s cieľom skontrolovať bežne používané lacné výrobky na prítomnosť nebezpečných chemikálií.

Čo sa testovalo?

V akreditovanom laboratóriu bolo analyzovaných 128 vzoriek výrobkov z piatich kategórií (lacné spotrebné výrobky z plastu, detské výrobky z plastu, detské oblečenie a obuv, detské výrobky s textilnými časťami a módna bižutéria), ktoré boli zakúpené na internete a v kamenných obchodoch v 12 krajinách.

Testovali sa na prítomnosť škodlivých chemikálií, ako sú perfluóralkylové a polyfluóralkylové látky (PFAS) a ťažké kovy ako kadmium, nikel a olovo. Medzi testované predmety patrili hračky, kostýmové rekvizity, podbradníky, slnečné okuliare pre deti, tričká, stolový riad a nafukovacie bazény.

Čo by ste mali urobiť?

- **pozrite sa** do systému [Safety Gate](#) a zistíte, či boli v súvislosti s výrobkom, ktorý chcete kúpiť, nahlásené nejaké problémy,

- **nakupujte** v internetových obchodoch, ktoré jasne identifikujú výrobcu a distribútora výrobku,
- **nespite** s bižutériou – ak sa u vás objaví alergická reakcia, odložte ju a vyhľadajte lekársku pomoc,
- **vyhýbajte sa** nebezpečným chemikáliám, ako sú PFAS, ktoré sú obsiahnuté v niektorých plastoch a vodotesných materiáloch (vrátane sprchových závesov), a to výberom textílií ošetrovaných prírodnými voskami alebo povrchovými úpravami bez obsahu fluóru,
- **nahláste bezpečnostné problémy** alebo nehody s výrobkami vášmu orgánu na ochranu spotrebiteľa na portáli [Consumer Safety Gateway](#).

Výsledky testov

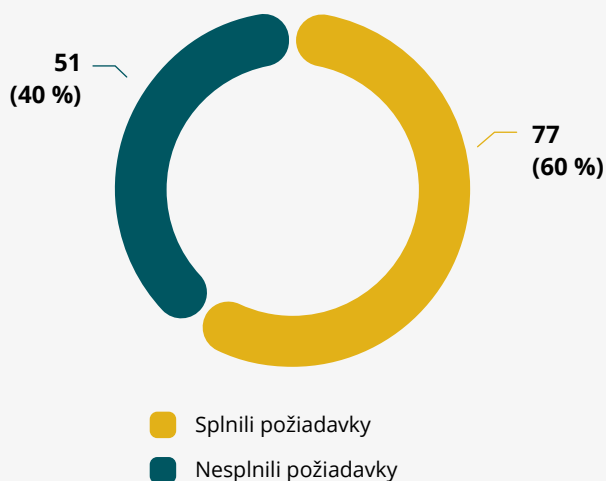
25 z 128 vzoriek (20 %) nesplnilo aspoň jednu z požiadaviek testovania.

Celkovo 17 z 53 (32 %) testovaných kusov detského oblečenia a obuvi obsahovalo obmedzené chemické látky, ako sú PFAS a chlórované parafíny s krátkym reťazcom (SCCP), nad prípustné limity.

Z 12 testovaných vzoriek lacných šperkov obsahovali 4 (33 %) nadmerné množstvo kadmia, niklu alebo olova.

Tri z 33 (9 %) lacných spotrebných výrobkov vyrobených z plastu, ako sú puzdrá na telefóny, hračky a sprchové závesy, nevyhoveli v testoch. Dva obsahovali perfluóroktánsulfonát (PFOS) a tretí obsahoval nadmerné množstvo kadmia. PFOS patria do skupiny perfluóralkylových a polyfluóralkylových látok (PFAS), tzv. večných chemikálií, ktoré sa vo veľkej miere používajú na odpudzovanie oleja a vody vo výrobkoch. V prírode ani v ľudskom tele sa ľahko nerozkladajú.

Vystavenie PFAS a ťažkým kovom zvyšuje riziko narušenia imunity, hormonálnej nerovnováhy, rakoviny, neurologických poškodení a kožných alergií. Deti sú voči týmto zdravotným rizikám obzvlášť zraniteľné.

Aké sú riziká?

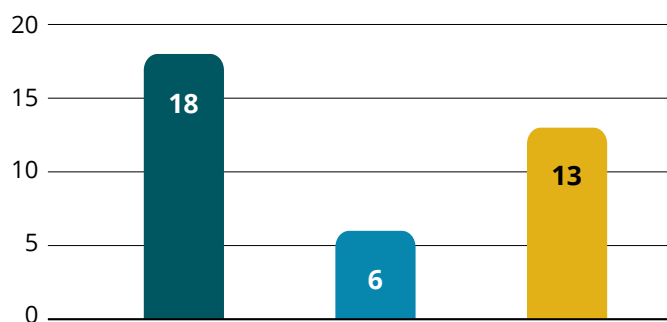
Niektoré PFAS sú už v EÚ obmedzené z dôvodu ich dlhodobého škodlivého vplyvu na zdravie a životné prostredie. Zvažujú sa širšie skupinové zákazy.

Z niektorých módnych šperkov v „bohémskom štýle“ sa môžu uvoľňovať škodlivé kovy ako kadmium, olovo alebo nikel, ktoré môžu poškodzovať obličky a kosti, vyvolávať alergie a dokonca spôsobovať rakovinu.

Čo urobili národné orgány?

18 (35 %) z 51 výrobkov s nedostatkami bolo vyhodnotených ako výrobky predstavujúce **závažné riziko**, **6 (12 %)** ako vysoké riziko a **13 (25 %)** ako nízke riziko.

V portáli [Safety Gate](#), systéme EÚ na rýchlu výmenu informácií o nebezpečných nepotravinových výrobkoch, boli uverejnené oznámenia týkajúce sa **6 výrobkov** považovaných za škodlivé.

Vnútroštátne orgány zúčastňujúce sa na tomto spoločnom úsilí prijali tieto opatrenia:

- pri 10 (20 %) z 51 výrobkov bol zakázaný predaj,
- 10 výrobkov bolo stiahnutých z trhu,
- 6 (12 %) výrobkov bolo zničených,
- 6 výrobkov bolo stiahnutých od spotrebiteľov.

